ročník II. číslo 5. september, október 2005 NOVINY OBÁNOV OBCE MNIŠEK NAD HNILOM

DEDINKA

ZADARMO

Mníšek nad Hnilom

KOŇOKROS 2005

HLAVNÍ ORGANIZÁTOR: MJARTANČÍK JOZEF
BREITSCHNEIDER PAVOL
DLUHÝ JAROSLAV

Podakovanie patrí všetkým ostatným sponzorom, občanom a priateľom bytčianskej pivovarni Kvetoň: Obecný úrad Mníšek nad Hnilom, Obecné tiež Mníšek nad Hnilom, Obecná Rešticarica, Kotrivá - Norbert Gonos, Ovocie - Zelenina - Eva Mikňová, Zuzana Mníšek nad Hnilom, Trnik - Senkýř Peter, Elektrade - pila, Pila Murcko, OV Obnova Mníšek nad Hnilom, Sveda Ladislav, Obecné tiež Smolnícka Huta a Sveďdlá; Lesná správa Hrabe, Sveda Štefan, Valachi Rastislav, Montáže - výroba zostrojov na kone, Hirsch Peter, Stokles Dalibor, Polák Jozef, Kajnich Ladislav, Miroslav Nalevanko.

Podakovanie patrí samozrejme aj všetkým zúčastneným kočiom. Vďakom sa stal Brettschneider Pavol.

TURISTICKÝ VÝSTUP 2005

Tohtoročný turistický výstup na najvyšší vrch Volovských vrchov Ztvrdý kríž, ktorý sa konal 2.júla 2005 bol poznamenaný hmlistým počasím.

Napriek tomu to neodradilo príliš veľa ľudí, ktorí prijali pozvanie na túto pekne zorganizovanú turistickú vychádzku.

Polovnícke zázemie PZ II na Hájenke v Bystranoch.

Z výstupu sa tešíme na budúcoročné stretnutie všetkých milovníkov prírody.

Deň dobrej vôle

DETSKÝ KÚTIK

ZASMEJTE SA?

Čítal si to? Nerozmýšľal slepku, čo znáša kockatý vajíčka a to dva razy väčšie ako normálne.
- Hlúposť!
- A ešte vie aj hovoriť!
- Hej? A čo?
- Au mój Hačík!

Išla nula po ulici a zazrela osmičku.
Zakričala na druhú nulu:
- Pozri na tu, fifena ako sa stiahla v pase!

- Elenka, choď vyvesiť bielizeň na sínko, poseda mała dážď. Čo chvíľu sa dieťačko vrtí a vyzvedýuje:
-Ja to nedokážem, sinko je veľmi vysoko.

- Jó, boli ma bruškoj, - vzdychá Ďurko.
- To preto, že ho máš prázdno, - vysvetľuje mamička.
O dva dni sa u nich sťažuje teta, že ju boli hlava
- Ďurko poznamená
- To preto ťa boli hlava, lebo ju máš prázdnu.

VYMAĽUJ SI OBRÁZOK

ROZLÚŠKA S DEVIATAKMI

Vážení pedagogovia, milí deviatasi!

Nejeden z nás dospelých sa sám v mysli späť vráti do čias, keď sa stavali Máje, ktoré boli v prospech Pre Deti, mali deviatasi, ta určite skončili deticu. Stojíte pred novou cestou života. Hovorte si koreňce to nebude ani sekera. Ale nech sa hodnotia deviatasi, nebo ja sebou len prvý, z hadicka života naňahší krok.

Vedna kapitola ukončenia života sa mi zdorieva. Určite si ešte spomeniete na prvý deň v škole, kedy ste spolu s rodičmi prvýkrát vešli do školskej budovy, v premeni sa rozhliadali po jej tiešich chodbách, skúmaro a niektori ces stýc ste Mádeli na svojich učiteľov. A teraz tomuto prvému kroku zakončenia, ktoro máte vieseto v živej pamäti tento deň, z ľjoch malých nesmejetých prvákčkov vyrástli krásni mladí ľudia, ktorí sú ešte na prahu dlhého, ale zaujímavého, ale aj ťažkého spoločnému.

Tieto spomienky na prvý deň sú pre nás nevyvoj cesty. Akk budte, ale budete vy, to záleží aj od Vás. Od tychto chvíľ narastá Vás osobná zodpovednosť za seba a za svoje konanie i správanie. Spomeňte poznávajte svet, vytvárajte si svoj názor na život a správny vzťah k Dieťaťu.

Len nedávno sme vstupovali do budovy školy, túžiaci po vedomostiach, ktoré budeme v živote potrebovať. Pokračujte na cesta po novým poznaním života, budte pilní ešiaro a tažbo. Máte pred sebou mládosť, najkrajšie obdobie života. Dobrate to boli rodičia, ktoro usmerovali Vašie konanie. Sledovali Vás vývoj, držali nad Vami ochranni ruku. Učiteľa Vám vštepovali správne návyky správania a snažili sa, aby ste nadobudli čo najviac základných vedomosti.

Skončili ste tieto roky prípravy. Nemá prečo sa ja bríešť a smiať pre toto, lebo ste sa ešte nestali ani ľudmi, ale ste vlaši, kam prídete sa stretnete s pochopením, no nie je nič horšie, ako vešať hlavu pred prekážkami. Prajem Vám veľa odvahy a veľa vôľe, hlavne predovšetkým sebe. Ze dosiahnutie vytýčeného cieľa je pre Vás toto najvyššou metou. Želám Vám veľa úspechov i osobného šťastia.

Starosta obce

OMIŠTENIE ŽIAKOV NA STREDNÝCH SKOLÁCH

Ešte si pripomeniete nášho minuloročných deviatakov a ktoré konkrétne školy zvolili, aby sme vedeli, kde začnú svoj nový školský rok po opustení brán Mníšanskej základnej školy:

CSEJLENKOVÁ - Združená stredná škola slušieb, Rožňava
Martin HÓLCZ - SOU lesnícke, Šoproň
Vladimír KAMIŇAN - SPŠ Elektrotechnická, Košice
Zdenka KLIMUNOVÁ - Stredná zdravotnícka škola, Levoča
Michal LIPTÁK - SOU Pravkovce
Martin LOFFLER - SPŠ Dopravná, Košice
Mária LUMNITZOVÁ - Stredná ekonomická škola, Košice - Barca
Mário MAŠLÁŇ - SOU Pravkovce
Miroslav OLLER - Stredná ekonomická škola, Barca
Vendelína PLACHETKOVÁ - SOU Pravkovce
Irena PONIKYOVÁ - Pedagogická a sociálna akadémia
Ján ROESOVSKÝ - Gymnázium Gelnica
Michal ŠARIŠSKÁ - SOU Pravkovce
Tomáš ŠARIŠKA - neumestnený
Mária STEGLOVÁ - Stredná zdravotná škola, Košice
Mária ŠVEDOVÁ - Hotelová akadémia, Košice
Michal TREBUNA - SOU Pravkovce
Štefan TURČANIK - SOU Pravkovce
Jana VITKOVSKÁ - Hotelová akadémia, Prešov
Bartolomej ZIGA - SOU Pravkovce
Beáta ŽIGOVÁ - SOU Pravkovce
Blanka ŽIGOVÁ - SOU Pravkovce
Ján ŽIGA - neumestnený
Peter SASAK - SOŠP Medzev
Angela PLACHETKOVÁ - OU Pravkovce
Erik ŠARIŠKA - OU Pravkovce
Marek HORVÁTH - OU Pravkovce - Žiak špeciálna trieda

Mgr. Zuzana WENCELOVÁ

FESTIVAL SPEVÁCKYCH SÚBOROV DOLNEHO SPISA

Karpatskonemecký spolok Region IV usporadúva za podpory Ministerstva kultúry Slovenskej republiky Festival speváckych súborov Dolného Spisa.

Súčastníta sa na ňom spevácke súbory z miestnych skupín - z Ľubelníka, Smolníka, Smolnickej Huty, Jablonky a Mníška nad Hnilom.

Akcia sa uskutoční v sobotu 17. septembra 2005 o 17.00 hod. v Mníšku nad Hnilom.

Ema Czöldercová

Deň dobrej vôle

Oktober mesiac úcty k starým ľuďom

Mini sa raky. Upozstret starosti i radosti. Aj jedného dňa je ji starobu. Ani neveme ako, jednoducho je to. Ale aj raky starosty môže mať svoju ľudsku radosť a hlavne pokoj.

Starnúte sa neohlasuje ten tým, že u nás nedokážem tak rýchlo zareká, že sa nemôžem ani pohnúť, že prestávame robiť podľa a sebe. Starnúte ani neprichádza rovnako, nekedy príde už v týrdňoslieho, niekedy aj v sedemdesiatom. Starnúte sa nedá zastaviť, ale dá sa spomaliť.

Jedná cesta, ako sa ľu vyhovarať je, že sa jej pozerame ovno do tváre. Starnúte treba prijať. Nemá prečo sa aj bojať a nemá ju pred kou ujísť. Keď príde jej čas ; treba svoj život prispôsobiť inýjm nárokom. Nemá sa ani rezignovať, smúť a myslieť, že všetko už máme za sebou. Často okolo seba počujeme nevďačné vzdychy,,- už to za nič nestojí ". Keď sa vyšie vracame dovnoc z zaseda, sme zraus všetci za ňaždý deň, ktorý nám je dopriate.Ať. Kažjo jeden deň ti rok je daron.

Jakmile máme pocit, že starnúte, nemusíme sa stretnúť s jedným starším jaknom. Bolo to na jar. Sedel v nádhernej rozkvitnutej zahrade pri jednom dome. Povedal, - veľa si som chcý a neveim, kolko dní ta e ešte budem. Mojo oči sa naposlednýj zavrú a ja sa už nebudem dívať na tie veľké krásne ihry a kopce. Ať ešte sadnem do tienoc zelenej trávy a hladím ju svojimi rukami, uvedomujem si ako jo mám rád - só ožívajú trávy. Tým viac mám ráď ľudí, svoju rodinu, priateľov a všetkých ostatných. Zvoje vrážoj Boží dar."

Keď už nie dlho, tak aspoň v starobe máme očakávať od budúcnosti veľké veci. I starý človek sa očakávamo novojo a veľkjo veci stáva mladým. Zaľ ma to fos, čo ľudia už vídeo: nit neočakáva v domovisku, že už má vlastno za seboo - aj keby bol celkom eštie mlady - sa stáva skutočne starcom. A ešte niečo, ozmes o starech. Ano v starobe nemáme zabudať, že k životo neodstúlebne patri. Usmev a smieh mají v sebe oživodzujúce, ba priam liečivú moc. Kef sa usmievame - a to ješ najmä pre starších ľudí, - to vraj v nás Boh dodykom svojej ruky rozohňuje na telesnom naššom tvár. Ako ľudia starnú, ľu pre starost a smiešo, alebo ten teké usmievanie, také krásne u ľubešnic ešte tyv domovom inštitúcí tam, kde mají starší ľudia. Ať ešte ľudí tykať sa to vnajlen vnúčatami, alebo s inými detmi. Behom roko stráceme všetci svojho vysvetoho, ktorí postupne umierajú. Poklať sme vlať, mať deť a on mate mají deť mohme so svojimi vnúčatami prežívať aspoň niečo so starými ľuďmi. Ešte ľu dnešnej dobe ľu vídeo nit neočakáva o domovisku, že už má vlastno za seboo - aj keby bol celkom eštie mlady - sa stáva skutočne starcom. A ešte niečo, ozmes o starech. Ano v starobe nemáme zabudať, že k životo neodstúlebne patri. Usmev a smieh mají v sebe oživodzujúce, ba priam liečivú moc. Kef sa usmievame - a to ješ najmä pre starších ľudí, - to vraj v nás Boh dodykom svojej ruky rozohňuje na telesnom naššom tvár. Ako ľudia starnú, ľu pre starost a smiešo, alebo ten teké usmievanie, také krásne u ľubešnic ešte tyv domovoch inštitúcí tam, kde mají starší ľudia. Ať ešte ľudí tykať sa to vnajlen vnúčatami, alebo s inými detmi. Behom roko stráceme všetci svojho vysvetoho, ktorí postupne umierajú. Poklať sme vlať, mať deť a on mate mají deť mohme so svojimi vnúčatami prežívať aspoň niečo so starými ľuďmi.

Zabúdame desatoro, na lásku k bližným, teda na veci, ktoré sú zapísané nekde hľadaj v radoj ľudí.

Dakujem Vám za celoživotné diela a prajem Vám ako ste si v pokoj užívali Vášt zmej vek v kruhu svojich najbližších. Odchýnuže, ale nezabúdajte - veď Vy by ste to aro nedokázali. Vnajlen Sa Ctnostami, ktoré ľudia zvajinají. Ňeketori vo svojich dobrotách skoro domu, v zahradách, kde je vždy Čo robiť, hlavne o dobrým pocitom - aby toto dobro ľudom robili a ešte aj ostatných. Nech Je Vuši jesen plná plodov, krásna a sinešná. Nech so dv Vášho zmeňte vnajlen vnúčatami, ňeketori vnúčatami, a tjm ja poloj a mer e ešt zadetno jedného z nás.

Starosta obce

HRADKÁR

V septembri pripomíname:

Pod stôn sa môžu vyznať ľudovému folklóroj Salaš.
- Dozrievajúce najlepšej môžeme zakryť fólami.
- Vyseľte, prosím zobrať, ohnyty a kríčkovú fazuľku najneskôr do polovice mesiaca.
- Pozor a vysušit vazonoje.
- Čítajte tulipánov a inych na ne kvitnúcich druhov vysadíť pred prvými mrazmi.
- Hlucy gesnjin, mechkov hlúznatých begónií vyberiemze z pôdy najprv ze domu hlavne stonky, nechávme odsoštať a sušitme do bednícky a prikryjeme piesokom a rášelinou, nechávme ich prezimovať na suchom mieste.

V oktobri pripomíname:

Nezabudnite zavesť vňaže budúcy, starš budy vyhrať.
- Hlucy gesnjin, mečíkov a begónií pred prvými mrazmi vybrať ze zeme a uložiť na prezimovanie do bednícky.
- Paradajky, cukrey a ini plodové zelenny zobrať pred prvými mrazmi.
- Vysadíť mahonky.
- Kmene ovocných stromov (i šasť konyny hlavne z juhnej strany) zastrel ľem sadenicu, ktoryj vysadíš obrešé ščiže jinnych stenčých) dno, po ktorých naslejdnij nočné mrazy - toto stimuluje chladu a tepla. Vysadzujú ščiže hlavne ovocných stromov - veľkeho nebezpečenstvu. Môžu vznikať trhliny, ktorými potom prenikajú škodce alebo ajakoby chorob.

Ruža

Znovu k nuši - KRÁLOVNEJ KVETIN:

- K ružam pohmat zemiu, obdať strekovjim vetvami i ľem ochapy - nechať ich rabotnej sadne uže), stromčekovjim ružam môžeme ceo koruny prevedíť ižvez nepliteni semen a na kmenjod koruniku: ružaštem.

- Výsadba - pred vysadením poležíme ruže na niekoľko hodín v vyhorkanim do vody. Potom korene skrátime na 20 - 25 cm. Merám dokovania by malo byť asi 5 cm pod povrchom pôdy. Po prišlapnutí ruže a dôkladnom zalaní zasitiev ij ne prihnojme pôdu. Na jar po odstránení krytu a odhmití zeme skrátime vyhonky o 10-15 cm.

Rady pri vysadbe drevín:

V septembri začna hlavné obdobie výsadby opadavých kríov a ihlanov. Ja ďalšiu prasne sa vysádzajú hlavne ihlanovy a vždy zelené listnaté dreviny, aby sa korene v prehniatej zemi dobre vyvinuli a mohli ešte zima ukoreniť.

Pri mladých stromčekoch pred vysadením korene dôkladne namočíme, pokojeckom hlinkovom kašičkou uvíš dbá skrátime. A mladým stromčekom pripravíme kôl, ktorý ešte pred vysadením zabetíme do jamy na napojenie. Vysadzujú sa (na strane prevládajúcich vetrov) maj by dosahovať asi 10 cm pod koruniu stromčeka. Pri zatlúkaní pôly na korene, stromčekom niemy potrebujeme, pretože dosypávame zem a dopoly napätenij jamky polejeme, aby sa medzi korenie dostal dosta. Poly Po dosypaní zvyšnej pôdy pritlačíme povrch a nakoniec stromčeka dôkladne zalejeme. Pri nárifnim pôly prevyvine ušetrí nejaký jiný akoby mali. Stromčeka, ktoré budú zadržavať vodu, aby pri zalevaní vsáckovala skutočne len v okolí stromčeka.

Ovocné stromy sadíme tak, aby jazva po vrúbovaní bol aspoň 10 cm nad pomer zemie (odhadneme pomocou laty pokojnej cez jamku. A naopak - väčšinu zaštiepených okrasných drevín sadíme tak hlboko, aby miesto po štepení bolo pod úrovňou zeme.

SÚŤAŽ - NAJLEPŠÍ PESTOVATEĽ ROKU 2005

Už 5. ročník súťaže o najlepšieho pestovateľa zeleniny sa uskutoční **21. septembra 2005** *v sále Obecného úradu v Mníšku nad Hnilom.*

Súťaže sa môže zúčastniť každý občan, rodina, ktorá pestuje vo svojej záhrade zeleninu a zemiaky ako: repka, petržlen, zeler, kalerab, bôbu, cesnak, cvikla, zemiaky, kapusta, tekvicu....

A tuto raz sa tešíme na najkurióznejšie a najrozličnejšie druhy zeleniny.

Deň dobrej vôle

FUTBAL II. TRIEDA DOSPELÍ

súťažný ročník 2005/2006

Naši futbalisti nastúpili do novej sezóny 2005-2006 v II. tr. pod vedením nového trénera Mgr. Milana Lendiho - trénera I. triedy. Z hostovania sa k mužstvu vrátili opory: Marek Tóth a František Žiga.

Nadmin hráčom vyšiel nad očakávanie 1. zápas soboty, keď vo Sveďdlai zvíťazili vysoko 7:0. Naše góly strieľali: M. Tóth 4, L. Kohler po 2, L. Strompf, L. Kupisch a P. Žiga. Pochvaľu si za výkon ešiak zaslúži celé mužstvo.

V druhom kole sa už nepodarilo zopakovať excelentný výkon v Spišských Tomášovciach, kde sme napriek tomu vyhrali 2:0 a 3:1. Konečný rozhodca bol v 4. zápase Ing. Ondrej Kovalík. Tóth a predať, Kohler.

V treťom výstupnom derby domácim Ľubovcom pohrali naši hráči úlohu favoritu a zvítazili 3:1. Góly: M. Tóth 2, L. Kupisch.

V nasadenom trende pokračovali naši hráči aj v Bystranoch, kde zdolali nepriateľa rozdielom 4:0. O góly sa podelili: P. Žiga, L. Kupisch, M. Tóth a D. Plachetka.

Týmto víťazstvom naši hráči udržali vedúce postavenie v tabuľke. Tabuľka po 4. kole:

2. RICHINAVA	4	3	0	1	17-6 6
3. PORÁČ	4	3	0	1	12-3 6
4. HNILČÍK	4	3	0	1	11-3 6
5. ŠVEDLA	4	2	0	2	8-15 4
6. SPIŠSKÉ TOMÁŠOVCE	4	1	0	3	11-15 4
7. BYSTRANY	4	1	0	3	6-11 3
8. SMOLNÍK	4	1	1	2	3-12 3
9. ĽUBSKÝ	4	1	0	3	10-18 3
10. MATEJOVCE NAD HORNÁDOM	4	0	0	4	0-18 0

Medzi účastníkov I. triedy - starší žiaci sa v tomto ročníku zaradili i naše nádeje pod vedením Mariána Imricha a Jaroslava Smižka. Ich dovedné výsledky vyzerali veľmi sympatický, keď v Letanovciach podľahli 3:1, doma remizovali s Markušovcami 2:2 a prehrali v Domaňovciach 4:1.

Ak niekto chce vyzdvihnúť zanietenie k ašpo sa pustili do futbalu, máme sa v budúcnosti na čo tešiť.

Deň dobrej vôle

VOĽEJBALOVÝ MARATÓN

Dňa 29. júla 2005 sa o 16.00 hodine začal na mieste konania 3. ročníka Je - hrávanie volejbalu maratónu za účasť 40 hráčov rozdelených v 8 družstvách. Okrem rekreačných hráčov volejbalu z Mníška, sa prišli zúčastniť aj hráči z miestnej družstva zo Smolníckej Huty a Smolníka.

Už tradiční účastníci - družstvo Dám do každého počasia, oklieštené družstvo mnohorokých Lasičiek, omladení seniori, chlapčenské volejbalové družstvo zo Zvi, dve smešané družstvá, z ktorých hráči aj so sústavou ostriešení hráči a konečne už spomínané družstvo Smolníckej Huty a Smolníka sa neprejdite streedai do 6. hodiny ranej nasledujúceho dňa podľa rozpisu. O výsledku, o ktorý tentoraz nešlo, sa nebo historka nezachovala žiadna písomná zmienka, ale oči svedkovia hrdili, že stav bol až do konca veľmi vyrovnaný. Po 6. hodine sa začal zo Mníška v smere Bonice pochod na nakonec podpísnutí pod prezentácia ukončenie maratónu, ktorý bol ukončený 30. júla o 0.1.40.h.

Hoci sme v tomto ročníku neodohrali 24 hodín, akcia spätná svoj účel a zúčastnení hráči, ale aj divákci mohli na ňoh ľudmi zabudnúť na každodenný pomnoú a znovu stretnúť priateľov a známych.

Na záver sa chcem poďakovať Obecnému úradu v Mníšku nad Hnilom a jeho zamestnancom za ich všestrannú pomoc, p. Ladislavovi Dompríkovi za zabezpečenie občerstvenia, p. Dušanovi Trebunovi za chutný guláš, p. Ľubošovi Lofflerovi za stoly a lavice, p. Jaďuhovej Kuchyňa za pečenie hrnkov a občerstvenie, členom Občianskeho združenia Ostrý vrch, pod hlavičkou ktorého sa maratón organizoval a všetkým dobrovoľníkom, ktorí pomohli pri zorganizovaní akcie.

S BABAMI NA VÝLETE

- **Predám čokoľvek, komunikácii, akokoľvek. Volajte kedykoľvek, kamkoľvek. Zn. K TOMU TEŠÍM.**
- **Predám vilu pri Černobile. Zn. SAMOTA ISTÁ**
- **Predám nedeľnú kravatu, pracovnú kravatu a predám**
- **Predám manželskú posteľ. Zn. POSCHODOVÁ.**
- **Z mnemin pohľadnice predám ranu. Zn. ZÁPADNÁ.**
- **Predám odstenej granát. Zn. SIRNÉ.**
- **Predám sa na mesiac. Kto mi ju najde a privedie, tomu rozkopem hubu.**
- **Dopustrajem starších ľudí. Zn. V REKORDNÉ REKÁMCE SÚŤAŽE**
- **Predám kaliakuluku ruskej výroby na prajan - batuk.**

Vydal: Obecný úrad v Mníšku nad Hnilom v **náklade 300ks**
Grafická úprava: Jozef Breitschneider, Kozníková Hesta, 3@kurzweb.sk, 055/643 36 33
TMČ: Grafika s.r.o., Košice
Do 5. čísla pripraví: matrikárka obce, Ing. L.Kupisch.
Mgr. Z. Wenceslová, odbela MS-E ZŠ, E. Czöldercová
Foto: Archív Obecného úradu, 3- reklamná agentúra
6. číslo už v novembri